

Til lovforslag nr. L 194. Betænkning afgivet af Retsudvalget den 23. maj 1995

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven

(Effektivisering af asylsagsbehandlingen i Flygtningenævnet, rådgivning af asylansøgere, overførsel af opgaven med at afhøre asylansøgere fra politiet til Direktoratet for Udlændinge, optagelse af fingeraftryk af asylansøgere m.v.)

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til indenrigsministeren, som denne har besvaret skriftligt. Nogle af svarene er optrykt som bilag til betænkningen sammen med indenrigsministerens svar på et spørgsmål stillet af udvalget under alm. del.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra Council of the Baltic Sea States og Dansk Flygtningehjælp.

Der er af indenrigsministeren og af et mindretal stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Et flertal (Socialdemokratiets, Venstres, Det Konservative Folkepartis, Det Radikale Venstres og Centrum-Demokraternes medlemmer af udvalget) bemærker, at for så vidt angår det foreslåede § 54, stk. 2, om begrænsningen i adgangen til at fremlægge nye bevismidler under nævnets behandling af en asylsag, finder flertallet anledning til at understrege, at bestemmelsen ikke bør anvendes, hvis der er en bestyrket formodning for, at det bevismiddel, som ønskes fremlagt, vil have betydning for sagens udfald, og hvor den sene fremlæggelse må betragtes som undskyldelig. Det forudsættes endvidere, at bestemmelsen vil blive administreret således, at bevismidler, hvis fremlæg-

gelse er afgørende for vurderingen af, om ansøgeren ved en eventuel tilbagevenden til hjemlandet eller det tidligere bopælsland vil være i risiko for forfølgelse, ikke vil blive nægtet fremlagt. Flertallet lægger endvidere vægt på, at der, såfremt nævnets formand eller en af næstformændene træffer beslutning om, at et dokument nægtes fremlagt, skal ske en fyldestgørende orientering til alle medlemmer af det nævn, som skal behandle den pågældende sag.

For så vidt angår den foreslåede ændring af udlændingelovens § 19, stk. 1, nr. 1, og ændringen af direktoratets praksis, finder flertallet, at der af retssikkerhedsmæssige årsager i forbindelse med meddelelsen af opholdstilladelse til personer, der vil være omfattet af disse ændringer, bør gøres opmærksom på mulighederne for inddragelsen af den meddelte opholdstilladelse inden for de første 3 år.

Flertallet tillægger det endvidere afgørende betydning, at sagsbehandlingen i det uafhængige organ Flygtningenævnet, der træffer den endelige afgørelse i sager vedrørende meddelelse af asyl, foregår med den fornødne hurtighed.

Flertallet bemærker i den forbindelse, at der med lovforslaget skabes grundlag for at gennemføre en række effektiviseringer af asylsagsbehandlingen i Flygtningenævnet. Der sker således med bestemmelserne om, at nævnet vil blive sammensat af 5 medlemmer, en afskaffelse af den hidtidige usmidige og ressourcekræ-

vende visitering af sager mellem de hidtidige 3- eller 7-mands-nævn. Endvidere vil bl.a. bestemmelserne om øget formandskompetence kunne bidrage til en effektivisering af nævnets arbejde.

Flertallet har noteret sig, at der med disse forslag ikke bliver slækket på de retssikkerhedsmæssige garantier, der gælder for Flygtningenævnets arbejde.

Flertallet påpeger, at der - som det også er anført i bemærkningerne til lovforslaget - ud over de foreslåede lovændringer bør gennemføres en række administrative tiltag i Flygtningenævnet med henblik på effektivisering af asylsagsbehandlingen. Opmærksomheden må i den forbindelse henledes på den uforenelighed, der har været imellem sagstilgangen på 1.196 spontansager til Flygtningenævnet i perioden november 1994 - februar 1995 og ekspeditionstakten i samme periode, hvor der alene blev sat 307 spontansager på dagsordenen til et nævnsmøde. I dag fremmes der 4 sager pr. nævn pr. dag. Som det fremgår af tallene, må både antallet af nævn og afgørelser pr. dag øges væsentligt for at opnå balance mellem indgående og udgående sager. Hvis der f.eks. skal behandles 2.500 sager pr. år, bør dette kunne klares af 3 nævn.

Flertallet har noteret sig, at en ekspertarbejdsgruppe under Indenrigsministeriet den 25. april 1995 har afgivet betænkning om anvendelse af udlændingeattachéer m.v. (betænkning nr. 1291/95). Flertallet kan tilslutte sig arbejdsgruppens anbefaling om, at der som led i behandlingen af udlændingesager etableres ordninger med dels faste dels midlertidige udlændingeattachéer. Sådanne udlændingeattachéer vil kunne indsamle flere oplysninger til brug for den konkrete sagsbehandling og gøre det hurtigere, end udenrigstjenesten i dag har kapacitet til. Det vil medføre en hurtigere sagsbehandling og sikrere afgørelser i udlændingesager. Udlændingeattachéerne vil endvidere gennem personlige kontakter til udlændingemyndighederne i de lande, hvor attachéerne udstationeres, kunne bidrage til, at udsendesproceduren smidiggøres, og at det i flere tilfælde bliver muligt overhovedet at gennemføre tvangsmæssige udsendelser.

Herefter indstiller et *mindretal* (Venstres, Det Konservative Folkeparti og Fremskridts-

partiets medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de af indenrigsministeren og de af mindretallet stillede ændringsforslag.

Mindretallet stemmer for lovforslaget ved dets endelige vedtagelse, idet mindretallet er enig i lovforslagets intentioner om at foretage en opstramning af asylproceduren og har bemærket, at en række af mindretallets forslag optaget i betænkningen over lovforslag nr. L 214 (folketingsåret 1993-94) om at foretage en opstramning af asylproceduren er medtaget i nærværende og tidligere lovforslag. Mindretallet finder dog ikke, at lovforslaget er tilstrækkeligt til at opnå den fornødne hurtighed og effektivitet i sagsbehandlingen, ligesom lovforslaget efter mindretallets opfattelse indeholder elementer, der modvirker hensigten.

Mindretallet har derfor stillet en række ændringsforslag, hvortil der henvises.

Mindretallet finder derudover, at der bør foretages stramninger i overensstemmelse med nedenstående:

- a) Sager, der er afgjort af Flygtningenævnet eller efter åbenbart grundløs-proceduren, bør ikke kunne indbringes for Folketingets Ombudsmand.
- b) Flere sager bør udtages til åbenbart grundløs-proceduren og Dansk Flygtningehjælps vetoret afskaffes, medens høringsretten bevares.

Erfaringerne viser, at Dansk Flygtningehjælps vetoprocent i de sager, der har været udtaget til åbenbart grundløs-proceduren, er steget markant, uagtet Direktoratet for Udlændinge ikke har ændret på de kriterier, som åbenbart grundløs-proceduren baseres på. Alligevel er vetoprocenten steget fra 18 pct. i 1993 til 45 pct. i de første 17 uger af 1995. Efter direktoratets opfattelse skyldes de høje vetoprocenter forskelle i troværdighedsvurderingerne. Direktoratet har tillige oplyst, at der i de seneste år har været behov for at træffe forholdsvis flere troværdighedsafgørelser end tidligere. Der henvises til indenrigsministerens svar på spørgsmål 7, der er optrykt som bilag til betænkningen.

- c) Mindretallet udtaler, at man finder, at reglerne om frihedsberøvelse burde have været præciseret yderligere, idet man ikke med den foreslåede præcisering kan forvente, at

der vil blive opnået nogen mærkbar ændring af retspraksis.

Det skal bemærkes, at ministeren netop selv i svaret på spørgsmål 6, der ligeledes er optrykt, fremhæver, at muligheden for frihedsberøvelse af asylsøgere, der forventes eller er udtaget til behandling i åbenbart grundløs-proceduren, er et væsentligt element i bestræbelserne på at opretholde det nævnte markante fald i sagsbehandlingstiden for denne gruppe sager.

På den anden side har ministeren i svaret på spørgsmål 15, der også er optrykt som bilag til betænkningen, anført, at frihedsberøvelse efter § 36, stk. 1, både efter de gældende bestemmelser og præciseringen i lovforslaget alene vil kunne iværksættes, såfremt foranstaltninger efter § 34 ikke skønnes tilstrækkelige.

Når henses til den som bilag til betænkningen optrykte kendelse fra Ugeskrift for Retsvæsen, 1995, s. 340, må det forventes, at bestemmelsen efter den foreslåede formulering ikke får den tiltænkte virkning.

d) Mindretallet ønsker, at der nu sker en udmøntning af flertallets betænkning bidrag i betænkningen afgivet af Retsudvalget den 11. juni 1992 over lovforslag nr. L 257 (folketingsåret 1991-92), hvorefter flertallet tilslutter sig, at ægteskabsbekendtgørelsen ændres med henblik på, at alene personer med lovligt ophold i Danmark i form af opholdstilladelse m.v. kan indgå ægteskab her. Mindretallet finder ikke, at asylsøgeres indgåelse af ægteskab med herboende i sig selv bør give opholdsgrundlag.

e) Mindretallet finder, at en konsekvent kurs over for kriminelle udlændinge samlet gælder forståelsen for, at Danmark skal hjælpe lovlydige flygtninge og krigsramte.

Mindretallet har overvejet at stille ændringsforslag til udvisningsbestemmelserne, men afstår under henvisning til ministerens bemærkninger til lovforslaget (6.2.), hvorefter ministeren har givet tilsagn om, at der nu nedsættes et ekspertudvalg, der skal gennemgå, i hvilket omfang udvisningsbestemmelserne anvendes, og om der er behov for ændringer.

Mindretallet finder, at ændringer af udvisningsbestemmelserne bør bygge på følgende elementer:

– Den såkaldte trappestigemodel bør fortsat være hovedreglen, hvor der er tale om mindre grov kriminalitet. Mindretallet finder det fortsat naturligt, at der ved afgørelse af, hvorvidt udvisning skal finde sted og for hvilken periode, er en sammenhæng mellem kriminalitetens grovhed og de pågældendes tilknytning til Danmark. Men reglerne bør strammes væsentligt op.

– Mindretallet finder, at det bør være hovedreglen, at udlændinge, der har udøvet organiseret narkokriminalitet eller anden kriminalitet, der er til fare for det danske samfund, uanset, hvor længe de har opholdt sig i Danmark, bør udvises for bestandig, ligesom det bør være en selvstændig særligt skærpende omstændighed for vurdering af udvisning, at der er sket domfældelse for vold, sædelighedsforbrydelse eller anden kriminalitet, der retter sig mod andres sikkerhed og integritet.

– Ligeledes bør det anses for en selvstændig skærpende omstændighed, at en person gentagne gange er dømt for selv mindre kriminalitet, idet dette demonstrerer, at den pågældende ikke har til hensigt at overholde landets love.

– Endelig ønsker mindretallet en opstramning af forholdene under strafafsoning. Udgang under afsoning bør som hovedregel ikke finde sted. Mindretallet har derimod intet at indvende mod, at der sker en hurtigere løsladelse og hjemsendelse direkte efter, at afsoningen er afsluttet.

f) Mindretallet udtaler, at man finder det stærkt uheldigt, at udenlandske forskere, der allerede har opnået ansættelse på danske forskningsinstitutioner, skal vente i månedsvis på opholdstilladelse. Mindretallet finder svaret på spørgsmål 17 (optrykt som bilag) aldeles utilstrækkeligt.

g) Mindretallet henstiller til regeringen, at der på europæisk plan findes en fælles flygtningedefinition, idet mindretallet bemærker, at langt de fleste personer, der opnår flygtningestatus, får opholdstilladelse efter reglerne om de facto-status. I årene 1991, 1992, 1993 og 1994 henholdsvis 1472, 1901, 1909 og 1317, medens der i samme periode blev

givet 985, 757, 645 og 677 tilladelser efter reglerne om konventionsstatus. Der henvises til ministerens svar til Retsudvalget af 6. marts 1995 på spørgsmål 206 (alm. del – bilag 621), der er optrykt som bilag til betænkningen.

- h) Principielt er mindretallet af den opfattelse, at fingeraftryk, der er optaget med hjemmel i udlændingeloven, ikke bør slettes, før den pågældende har erhvervet dansk statsborgerskab.

Et andet mindretal (Socialdemokratiets, Det Radikale Venstres og Centrum-Demokraternes medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til vedtagelse med de af indenrigsministeren stillede ændringsforslag.

Mindretallet lægger vægt på, at muligheden for at frihedsberøve asylansøgere i maksimalt 7 dage for at sikre sagens gennemførelse (åbenbart grundløs-proceduren) fastholdes i foreløbig et år med henblik på at samle tilstrækkelige erfaringer. Dette er nødvendigt for at vurdere frihedsberøvelsesmulighedens betydning for sagsbehandlingstiden, kriminalitet, udeblivelser og asylansøgetal fra de lande, i forhold til hvilke der ikke udfyldes asylansøgningskema.

Mindretallet har noteret sig indenrigsministerens besvarelse af spørgsmål nr. S 1599 af 10. maj 1995 fra medlem af Folketinget Bruno Jerup. Heraf fremgår, at ministeriet vil nedsætte en arbejdsgruppe med henblik på at undersøge mulighederne for forbedring af asylansøgerbørns undervisning også i multietniske centre. Det sker på baggrund af de gode erfaringer på disse felter med de bosniske krigsflygtninge. Spørgsmål og svar er optrykt som bilag til betænkningen.

Herudover har indenrigsministeren givet udtryk for, at regeringen vil arbejde med selvaktivering også på de multietniske centre, idet man vil søge at inddrage asylansøgerne i alle daglige gøremål på centrene. Mindretallet har noteret sig dette med tilfredshed, fordi det vil medvirke til at undgå en menneskeligt nedbrydende passivitet i den periode, asylansøgerne venter på en afgørelse af deres sag.

Et tredje mindretal (Socialistisk Folkepartis og Enhedslistens medlemmer af udvalget) ind-

stiller lovforslaget til forkastelse ved 3. behandling.

Da der stadig mangler vigtige besvarelser, ønsker mindretallet lovforslaget til fornyet behandling i Retsudvalget mellem 2. og 3. behandling.

Ændringsforslag

Til § 1

Af et mindretal (V, KF og FP):

1) Før nr. 1 indsættes som nyt nummer:

»01. § 11 affattes således:

»§ 11. Opholdstilladelse gives med henblik på midlertidigt ophold og tidsbegrænset.

Stk. 2. Som udgangspunkt gives opholdstilladelsen for 2 år. Denne tilladelse kan efter ansøgning forlænges med 2 år og derefter yderligere med 3 år, medmindre der er grundlag for at inddrage den efter § 19. Herefter kan der gives opholdstilladelse med henblik på varigt ophold, medmindre særlige grunde taler herimod.«

2) Efter nr. 3 indsættes som nyt nummer:

»02. § 33, stk. 5, 1. pkt., ophæves.«

3) Nr. 11 affattes således:

»11. Efter § 40 indsættes som ny paragraf:

»§ 40 a. Der kan optages fingeraftryk af en udlænding,

- 1) som søger opholdstilladelse efter § 7, eller
- 2) som er afvist eller udvist, eller som skal udrejse.«

4) Nr. 13 udgår.

Af indenrigsministeren, tiltrådt af et flertal (S, V, KF, FP, RV og CD):

5) I den under nr. 13 foreslåede § 46 c ændres i 2. pkt. »er endelig« til: »ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed«.

Af et mindretal (V, KF og FP):

6) Nr. 15 udgår.

7) Nr. 16 udgår.

8) Efter nr. 17 indsættes som nyt nummer:
»03. I § 53 indsættes efter stk. 6, der bliver stk. 7:

»Stk. 8. Flygtningenævnets virksomhed er ikke omfattet af Ombudsmandens indseende.«
Stk. 7 bliver herefter stk. 9.«

Af indenrigsministeren, tiltrådt af et flertal (S, V, KF, FP, RV og CD):

9) Nr. 19 og nr. 20 udgår.

10) Nr. 22 affattes således:

»22. I § 56, stk. 2, der bliver stk. 6, udgår i 1. pkt. »jf. dog stk. 1, 3. pkt.«.

Af et mindretal (V, KF og FP):

Til § 2

11) Nr. 3 udgår.

Af indenrigsministeren, tiltrådt af et flertal (S, V, KF, FP, RV og CD):

Til § 3

12) I stk. 2 indsættes efter »§ 1, nr.«: »1, 2,«.

13) I stk. 2 og stk. 4 ændres »21-22« til: »19-20«.

14) I stk. 2 ændres »den 1. maj 1995« til: »dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende«.

15) I stk. 3, 1. pkt., ændres »18-20« til: »18«.

16) I stk. 3, 2. pkt., indsættes efter »§ 1, nr. 15,«: »og § 2, nr. 2,«.

17) I stk. 4 og 5 ændres »den 1. maj 1995« til: »disse bestemmelsers ikrafttræden«.

Til § 4

18) »15-22« ændres til: »15-20«.

Bemærkninger

Til nr. 1

Dansk flygtningepolitik bør være humanitær, men ikke gøre flygtninge til indvandrere.

Hovedreglen bør derfor være opholdstilladelse med henblik på midlertidigt ophold.

Efter 7 år skal der, medmindre særlige grunde taler herimod, være mulighed for opholdstilladelse med henblik på varigt ophold. Denne 7-års-frist hænger sammen med mulighederne for efter 7 års lovligt ophold at erhverve dansk statsborgerskab.

Mindretallet har noteret sig, at ministeren vil nedsætte et ekspertudvalg til at belyse anvendelsesmulighederne for midlertidig opholdstilladelse og en indgående vurdering af de lovgivningsmæssige og integrationsmæssige konsekvenser heraf.

Mindretallet, der gentagne gange har rejst spørgsmålet, har dog som så grundlæggende et princip, at flygtninge ikke skal gøres til indvandrere, at man allerede nu ved et ændringsforslag har ønsket at tilkendegive indholdet af en bestemmelse om midlertidigt ophold.

Mindretallet anerkender, at ministerens bebudede praksisændring vedrørende genoptagelse af sager efter § 19 muligvis er et skridt på vejen til midlertidig opholdstilladelse, men finder dog, at dette må kombineres med en ændring af formuleringen i lovens § 11.

Mindretallet bemærker endvidere, at en generel ordning, hvorefter alle får midlertidig opholdstilladelse, bør ledsages af mere fleksible ordninger med hensyn til aktivering af personer allerede på asylsøgetidspunktet, hvor mulighederne for asyl synes realistiske.

Mindretallet finder, at det bør være en pligt for enhver asylsøger fra den dag, han eller hun indkvarteres, at deltage i alt forefaldende arbejde på centret og alt efter personlig baggrund at bidrage med hjælp til uddannelse m.v. af de øvrige beboere.

Til nr. 2 og 8

I betænkningen fra Ombudsmandslovudvalget (betænkning nr. 1272/1994) anfører udvalget (side 100) bl.a.:

»Den vurdering, som udvalget har valgt som grundlag for fastlæggelsen af grænsen for ombudsmandens indseende med domstolslignende nævn, kan ikke føre til en præcis grænsedragning. Når det afgørende er, om ombudsmandens kontrol kan undværes, fordi nævnet ved sine opgaver, proces og sammensætning byder på lignende garantier som domstolene,

kan der opstilles en skala, men kun vanskeligt lægges en generelt gyldig grænse.

Der er følgende løsninger:

Man kan lade ombudsmanden i hvert enkelt tilfælde tage stilling til sin kompetence på det grundlag, som denne betænkning indeholder.

Eller man kan lade afgørelsen af ombudsmandens indseende med domstolslignende nævn afhænge af lovgivningsmagts bestemmelse vedrørende de enkelte nævn. Denne løsning indebærer, at ombudsmandsloven ikke lægger grænsen, men at lovgivningsmagten for hvert enkelt domstolslignende nævn i vedkommende lov træffer bestemmelse om, hvorvidt nævnet skal være under ombudsmandens indseende eller ikke.

Udvalget foretrækker den sidste løsning.«

Efter forslagsstillernes opfattelse bør Folketinget på denne baggrund nu i forbindelse med revisionen af udlændingeloven tage stilling til spørgsmålet om ombudsmandens indseende med Flygtningenævnet. Også efter vedtagelsen af nærværende lovforslag vil Flygtningenævnet være et af de mest domstolslignende ankenævne. Hvis det derfor skal have mening i det hele taget at undtage ankenævne fra ombudsmandens indseende, bør Flygtningenævnet undtages.

Til nr. 3

Ændringsforslaget stemmer med anbefalingen i Per Sørensen-rapporten.

Til nr. 4, 7 og 11

At flytte en væsentlig del af udlændingeopgaverne bort fra politiet til henholdsvis statsamter og Direktoratet for Udlændinge findes ikke velbegrunder.

Der henvises ikke mindst til høringssvaret fra Foreningen af Politimestre, som er optrykt som bilag til betænkningen. Mindretallet er meget enig med politimesterforeningen i, at en overførsel af opgaver fra politikredsene til statsamterne er udtryk for en betydelig serviceforringelse over for udlændingene, ligesom nærhedspolitikken modarbejdes.

Mindretallet er endvidere enig med politimesterforeningen i, at alle saglige grunde taler for at bevare opgaven hos politiet.

Mindretallet finder, at regeringens forslag

alene er udtryk for politiske holdninger over for politiet.

Til nr. 5

Ændringen er af redaktionel karakter.

Efter det 2. pkt. i den foreslåede § 46 c kan indenrigsministeren - i forbindelse med, at der fastsættes regler om, at visse afgørelser, der efter loven træffes af Direktoratet for Udlændinge, kan træffes af andre myndigheder end direktoratet - fastsætte bestemmelser om, til hvilken myndighed truffene afgørelser kan påklages, og at en afgørelse truffet af den myndighed, hvortil afgørelsen kan påklages, er endelig.

Det præciseres ved ændringsforslaget, at denne bemyndigelsesadgang til at fastsætte endelighedsbestemmelser alene vedrører adgangen til at indbringe en afgørelse for anden administrativ myndighed. Bestemmelsen vedrører således ikke adgangen til at indbringe administrative afgørelser for domstolene efter reglerne herom eller Folketingets Ombudsmands adgang til at have indseende med forvaltningen.

Til nr. 6

Den foreslåede regel findes ikke velbegrunder, men må tværtimod befrygtes at ville modvirke lovforslagets hensigt om en meget hurtig og smidig sagsbehandling. Særlig peges på, at sagsbehandlingen i sager vedrørende personer, der ankommer med fly, og som skal afvises, i dag sker så betids, at den pågældende kan returneres med samme fly.

Til nr. 9

Advokatrådet har i et hørings svar af 10. april 1995 ikke kunnet støtte forslaget om, at Flygtningenævnet kan nægte at beskikke den advokat, som udlændingen ønsker beskikket, såfremt den pågældende advokat ikke har deltaget i efteruddannelseskurser, der er godkendt af indenrigsministeren, på områder af særlig betydning for udøvelsen af hvervet som beskikket advokat i sager, der behandles i Flygtningenævnet.

Efter Advokatrådets opfattelse bør der - forinden en eventuel indførelse af krav om obligatorisk efteruddannelse - foretages en egentlig udvalgsbehandling af spørgsmålet, idet der ikke på andre områder er fastsat regler om

obligatorisk efteruddannelse af advokater for at kunne beskæftige sig med en bestemt juridisk disciplin.

Indenrigsministeriet har forståelse for dette principielle synspunkt og finder derfor, at forslaget bør udgå af nærværende lovforslag.

Indenrigsministeriet finder imidlertid fortsat, at der kan være behov for tiltag med henblik på at højne kvaliteten af advokatarbejdet - og dermed yderligere styrke retssikkerheden - i Flygtningenævnet. Indenrigsministeriet vil derfor tage initiativ til, at advokater, der ønsker at medvirke ved Flygtningenævnets behandling af asylsager, tilbydes at deltage i efteruddannelseskurser i forskellige emner af betydning for advokaters arbejde i forbindelse med flygtningenævnsager. Det nærmere indhold af en sådan ordning vil blive drøftet i samarbejde mellem Flygtningenævnet, Direktoratet for Udlændinge, Advokatrådet og Indenrigsministeriet.

Til nr. 10

Ændringsforslaget er af redaktionel karakter.

Det er i lovforslagets § 1, nr. 22, fejlagtigt anført, at det eksisterende stk. 2 i § 56 bliver stk. 5, mens det fremgår af lovforslagets § 1, nr. 21, at stk. 2 bliver stk. 6.

Med ændringsforslaget præciseres, at lovforslagets § 1, nr. 22, vedrører udlændingelovens § 56, stk. 2, der bliver stk. 6.

Til nr. 12

Ændringsforslaget er af præciserende karakter.

Det fremgår af lovforslagets § 3, stk. 5, at lovforslagets § 1, nr. 1 og 2, ikke skal finde anvendelse for udlændinge, der inden den 1. maj 1995 har indgivet ansøgning om opholdstilladelse. Det forudsættes således, at lovforslagets § 1, nr. 1 og 2, skal træde i kraft den 1. maj 1995.

Med ændringsforslaget sker der en nødvendig præcisering af, at lovforslagets § 1, nr. 1 og 2, skal træde i kraft på et tidligere tidspunkt end lovens almindelige ikrafttrædelsestidspunkt den 1. september 1995.

Det bemærkes, at det, jf. ændringsforslag nr. 14, foreslås, at de bestemmelser, der er nævnt i § 3, stk. 2, skal træde i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Til nr. 13, 15 og 18

Ændringsforslagene er konsekvensændringer som følge af ændringsforslag nr. 9, hvorefter lovforslagets § 1, nr. 19 og 20, udgår.

Til nr. 14 og 17

Det foreslås, at ikrafttrædelsestidspunktet for de bestemmelser, der er nævnt i lovforslagets § 3, stk. 2, ændres fra den 1. maj 1995 til dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende på grund af en senere 2. og 3. behandling i Folketinget end forventet.

Det foreslås samtidig, at skæringstidspunktet for anvendelsen af overgangsbestemmelserne i § 3, stk. 4 og 5, tilsvarende ændres fra den 1. maj 1995 til dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Det senere ikrafttrædelsestidspunkt vil medføre, at de økonomiske konsekvenser af lovforslaget i 1995 beløbsmæssigt bliver mindre. Konkret vil udgifterne for Direktoratet for Udlændinge og Flygtningenævnet, der er anført under pkt. 7.3. Flygtningenævnet i lovforslagets almindelige bemærkninger, blive reduceret. Tilsvarende vil besparelserne i 1995 på udgifter til asylansøgernes underhold blive mindre. Som anført i indledningen til lovforslagets økonomiske og administrative bemærkninger, vil disse ændringer blive korrigeret på forslag til tillægsbevillingslov for 1995.

Til nr. 16

Ændringen er af redaktionel karakter.

Efter lovforslaget kan indenrigsministeren fastsætte regler om, ved hvilke grænseovergangssteder den foreslåede ændring af § 48, stk. 2, 7. pkt., om rådgivning af asylansøgere i af- eller udvisningsposition skal træde i kraft.

Ændringsforslaget har til formål at give indenrigsministeren samme bemyndigelse, for så vidt angår den tilsvarende bestemmelse om rådgivning, der efter lovforslaget foreslås indsat i lov nr. 387 af 6. juni 1991, som vil blive sat i kraft, når EF-asykonventionen træder i kraft.

Dorte Bennedsen (S) Erling Christensen (S) Holger Graversen (S) Per Kaalund (S)

Lissa Mathiasen (S) Margrete Auken (SF) nfm. Bjørn Elmquist (RV) fmd.

Søren Søndergaard (EL) Sonja Albrink (CD) Birthe Rønn Hornbech (V)

Inge Dahl-Sørensen (V) Svend Aage Jensby (V) Erling Oxdam (V)

Helge Adam Møller (KF) John Vinther (KF) Henning Grove (KF) Pia Kjærsgaard (FP)

Bilag 1

Nogle af udvalgets spørgsmål til indenrigsministeren vedrørende lovforslaget og ministerens svar herpå

Spørgsmål nr. 6:

Hvad er begrundelsen for, at ministeren ikke foreslår, at sager, der udtages til åbenbart grundløs-procedure, effektiviseres, og at presset på Flygtningenævnet lettes ved udeladelse af klageadgang til Flygtningenævnet?

Svar:

Indledningsvis bemærkes, at eventuelle effektiviserings tiltag i åbenbart grundløs-proceduren ikke i sig selv vil indebære en formindskelse i antallet af sager, som efter et afslag på asyl af Direktoratet for Udlændinge efter normalproceduren videregives til Flygtningenævnet.

Inden for de sidste år er der endvidere ud over de generelle tiltag med henblik på en effektivisering af asylsagsbehandlingen iværksat flere tiltag med særligt henblik på effektivisering af åbenbart grundløs-proceduren.

I forbindelse med lov nr. 421 af 1. juni 1994 blev der således gennemført en række administrative opstramninger af åbenbart grundløs-proceduren.

Endvidere blev der i september 1994 administrativt indført en særlig hasteprocedure for visse åbenbart grundløse asylansøgninger.

Ved lov nr. 33 af 18. januar 1995 blev der gennemført en række yderligere opstramninger af asylsagsbehandlingen, navnlig vedrørende den såkaldte efterbehandlingsfase for så vidt angår åbenbart grundløse asylansøgninger.

Som det fremgår af lovforslagets almindelige bemærkninger har disse tiltag haft en markant indvirkning på sagsbehandlingstiden ikke mindst af de asylansøgninger, som har været omfattet af den nævnte særlige hasteprocedure. Sagsbehandlingstiden i Direktoratet for Udlændinge og Dansk Flygtningehjælp var således før ordningens etablering 72 dage for de sager, der blev afgjort i juli 1994, og 64 dage for de sager, der blev afgjort i august 1994. He-

ri er ikke medregnet den efterfølgende udsendelsesfase.

Efter ordningens etablering er den samlede sagsbehandlingstid for den omhandlede gruppe hastesager fra registrering til effektivering af udsendelse ca. 1 uge.

Lovforslagets bestemmelse om adgang til i visse tilfælde at frihedsberøve asylansøgere, der forventes eller er udtaget til behandling i åbenbart grundløs-proceduren, er et væsentligt element i bestræbelserne på at opretholde det nævnte markante fald i sagsbehandlingstiden for denne gruppe sager.

Spørgsmål nr. 7:

Er det korrekt forestået, at Dansk Flygtningehjælp nedlægger veto mod, at flere sager udtages til åbenbart grundløs-proceduren?

Svar:

I henhold til udlændingelovens § 53 a, stk. 3, kan Direktoratet for Udlændinge – efter at sagen har været forelagt Dansk Flygtningehjælp – bestemme, at afgørelsen i en asylsag, hvor ansøgningen må anses for åbenbart grundløs, ikke kan indbringes for Flygtningenævnet.

Der bemærkes i den forbindelse, at der i de almindelige bemærkninger til forslaget til lov nr. 421 af 1. juni 1994 om ændring af udlændingeloven og lov om midlertidig opholdstilladelse til visse personer fra det tidligere Jugoslavien m.v., afsnit 4.5., er opstillet 6 vejledende momenter, som kan indgå i vurderingen af, om en sag bør behandles i åbenbart grundløs-proceduren.

Indenrigsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Direktoratet for Udlændinge, der bl.a. har oplyst, at direktoratet ved vurderingen af, om en asylansøgning kan behandles efter åbenbart grundløs-proceduren, lægger vægt på, om sagen efter direktoratets opfattelse på det forelig-

Bilag til bet. o. lovf. vedr. udlændingeloven m.v.

gende grundlag vil resultere i et afslag i Flygtningegnævnet.

Direktoratet foretager i den sammenhæng en troværdighedsvurdering af asylansøgeren, ligesom de øvrige momenter, der er nævnt i bemærkningerne til forslag til lov nr. 421 af 1. juni 1994 om ændring af udlændingeloven, indgår i vurderingen.

Efter afholdelse af direktoratets samtale med asylansøgeren, forelægges sagen med en begrundet indstilling for Dansk Flygtningehjælp. Dansk Flygtningehjælp indkalder herefter asylansøgeren til en samtale, hvorefter sagen returneres til Direktoratet for Udlændinge med en tilkendegivelse om, hvorvidt flygtningehjælpen er enig i, at sagen kan afgøres som åbenbart grundløs.

Er Dansk Flygtningehjælp enig i direktoratets vurdering, vil ansøgeren blive meddelt afslag på asyl uden klageadgang til Flygtningegnævnet. Finder Flygtningehjælpen ikke, at sagen kan afgøres som åbenbart grundløs (nedlæggelse af veto), vil asylansøgeren – såfremt direktoratet fortsat er af den opfattelse, at der bør gives afslag på asylansøgningen – blive meddelt afslag på asyl med samtidig fremsendelse af sagen til Flygtningegnævnet.

Efter direktoratets oplysninger har Dansk Flygtningehjælps vetoprocent i 1993 været 18 pct., i 1994 35 pct. og i de første 17 uger af 1995 45 pct. Til sammenligning – men med et vist forbehold som følge af den tidsmæssige forskyning mellem indrejse og afgørelse – kan det oplyses, at antallet af sager udtaget til åbenbart grundløs-proceduren i de tilsvarende perioder udgjorde henholdsvis 24 pct., 24 pct. og 22 pct. af samtlige indrejste asylansøgere (ekskl. asylansøgere fra Bosnien).

Dansk Flygtningehjælp har over for direktoratet tilkendegivet, at der generelt ikke er stor uoverensstemmelse i bedømmelsen af baggrundsoplysningerne for de aktuelle lande, men at de høje vetoprocenter skyldes forskelle i troværdighedsvurderingerne.

Dette skal efter direktoratets opfattelse ses i sammenhæng med, at der i de seneste år har været behov for at træffe forholdsvis flere troværdighedsafgørelser end tidligere.

Direktoratet for Udlændinge har således ikke ændret på de kriterier, som åbenbart grundløs-proceduren baseres på.

Indenrigsministeriet kan henholde sig til det af Direktoratet for Udlændinge oplyste.

Det bemærkes, at der blandt de ovenfor nævnte 6 vejledende momenter, der kan indgå i vurderingen af, om en sag skal behandles i åbenbart grundløs-proceduren, indgår, om asylmotivet må anses for utroværdigt i lyset af konkrete eller generelle baggrundsoplysninger, skiftende forklaringer eller manglende legitimationspapirer eller rejsedokumenter.

Indenrigsministeriet har noteret sig stigningen i Dansk Flygtningehjælps vetoprocenter og vil på denne baggrund iværksætte en nærmere udredning af, inden for hvilke sagstyper og med hvilken begrundelse Dansk Flygtningehjælp nedlægger veto mod sagens behandling i åbenbart grundløs-proceduren. Udredningen vil blive gennemført ved indhentelse af udtalelser fra Direktoratet for Udlændinge og Dansk Flygtningehjælp.

Som det fremgår af lovforslaget, vil politiet i forbindelse med overførsel af interviewopgaven til direktoratet kunne reducere ressourceanvendelsen med 10-12 årsværk. Direktoratet har imidlertid forstået, at politiet formentlig ikke vil rømme kontorer i denne størrelsesorden i Sandholm, idet det efter politiets og direktoratets opfattelse ikke vil tjene til en effektivisering af den samlede asylsagsbehandling, at politiets samlede operative funktioner i Sandholm reduceres.

I forhold til de eksisterende forhold vil direktoratets etablering af en asylafdeling i Sandholm samlet forudsætte en forøgelse af lokalefaciliteterne i Sandholm med ca. 60 kontorer. Der vil endvidere skulle etableres arkiv, mødelokaler og kantine, som heller ikke findes i dag.

Det skal endelig oplyses, at den angivne udgift på 10 mio. kr. til direktoratets etablering af en asylafdeling i Sandholm alene er et helt foreløbigt skøn. Direktoratet er p.t. i samarbejde med Forsvarets Bygningstjeneste i færd med at udarbejde et mere præcist og detaljeret skøn over disse udgifter. Dette arbejde kan forventes færdiggjort i løbet af juni måned 1995.

Indenrigsministeriet kan henholde sig til det af Direktoratet for Udlændinge oplyste.

Spørgsmål nr. 14:

Betyder begrænsningen i lovforslagets nr. 11, § 40 a, stk. 6, om, at fingeraftryk kun må

videregives uden samtykke til udenlandske udlændingemyndigheder, at der ikke uden samtykke kan videregives oplysninger f.eks. til udenlandsk politi, når oplysningerne kan bidrage til at fastlægge rejseruten, f.eks. fordi den pågældende under rejsen hertil har ernæret sig ved butikstyperier, og fingeraftrykkene derfor beror hos udenlandsk politi, men måske ikke hos de udenlandske udlændingemyndigheder?

Svar:

I lovforslagets § 1, nr. 11, foreslås der indsat som § 40 a, stk. 6, i udlændingeloven en bestemmelse, hvorefter politiet og Direktoratet for Udlændinge uden udlændingens samtykke elektronisk eller manuelt kan videregive oplysninger fra registret vedrørende optagne fingeraftryk til udenlandske udlændingemyndigheder.

Det følger således af selve lovbestemmelsen, at oplysninger fra registeret vedrørende optagne fingeraftryk alene vil kunne videregives til udenlandske udlændingemyndigheder.

Ifølge bemærkningerne til lovforslaget indebærer denne begrænsning i videregivelsesadgangen, at videregivelse efter bestemmelsen vil kunne ske til udenlandske udlændingemyndigheder, dvs. myndigheder, som efter det pågældende lands ressortfordeling har ansvaret for indsamling af oplysninger om optagne fingeraftryk fra udlændinge og eventuelt ansvaret for et oprettet register herom, samt til andre myndigheder, som fører register over fingeraftryk af udlændinge. Videregivelse vil således efter omstændighederne kunne ske til udenlandsk politi.

Ifølge bemærkningerne til lovforslaget vil videregivelse endvidere alene kunne ske med henblik på en udlændingeretlig anvendelse af fingeraftrykkene. Det vil således være en forudsætning for videregivelsen af fingeraftrykkene, at fingeraftrykkene ikke vil blive anvendt i en strafferetlig sammenhæng. Der vil i forbindelse med videregivelse af fingeraftryk blive gjort opmærksom på, at fingeraftrykkene ikke er optaget i forbindelse med et strafbart forhold, og at fingeraftrykkene alene må anvendes i en udlændingeretlig sammenhæng.

Indenrigsministeriet finder anledning til at præcisere, at bestemmelsen efter Indenrigsministeriets opfattelse ikke vil være til hinder for,

at de danske myndigheder til brug for behandlingen af en udlændingesag, herunder til at fastlægge identitet og rejserute, videregiver optagne fingeraftryk til en udenlandsk udlændingemyndighed, og at den udenlandske udlændingemyndighed, hvortil fingeraftrykket videregives, til brug for de danske myndigheders behandling af en udlændingesag eventuelt ved henvendelse til politiet i det pågældende land foretager søgning af, hvorvidt tilsvarende fingeraftryk er optaget i forbindelse med kriminalitet.

Det vil i den forbindelse være en forudsætning, at oplysningen om fingeraftryk optaget i forbindelse med kriminalitet i det land, hvortil der rettes henvendelse, alene vil blive brugt i udlændingeretlig sammenhæng, herunder til at fastlægge identitet og rejserute, og at de udenlandske myndigheder gøres opmærksom på dette forhold ved videregivelsen.

Spørgsmål nr. 15:

Hvordan kan man vide, om de i lovforslagets nr. 5, § 36, stk. 1, nævnte foranstaltninger, hvorom der henvises til lovens § 34, er tilstrækkelige og vil det ikke forsinke sagsbehandlingen at skulle afvente, om disse i lovens § 34 nævnte foranstaltninger er tilstrækkelige?

Svar:

Indenrigsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Rigspolitichefen.

Indenrigsministeriet skal på den baggrund bl.a. bemærke følgende:

Det er en betingelse for anvendelse af foranstaltninger efter udlændingelovens § 34, at de må anses for nødvendige for at sikre udlændingens tilstedeværelse, indtil der er truffet afgørelse om udvisning eller afvisning, samt efter fast praksis, indtil der er truffet afgørelse om udsendelse efter et afslag på opholdstilladelse.

Foreligger der ud fra en vurdering af sagens samlede oplysninger – herunder bl.a. indrejseforhold, tid og sted for og omstændighederne ved indgivelsen af asylsøgningen, nationalitet, alder, personlige forhold, eventuel kriminalitet og eventuelle tidligere asylansøgninger – konkrete grunde til at antage, at foranstaltninger efter § 34 ikke er tilstrækkelige til at sikre udlændingens tilstedeværelse, kan der efter udlændingelovens § 36 ske frihedsberøvelse, som

er undergivet domstolsprøvelse, jf. udlændingelovens § 37.

Frihedsberøvelse efter såvel den foreslåede præcisering af § 36, stk. 1, som efter de gældende regler vil således alene kunne iværksættes, såfremt foranstaltninger efter § 34 ikke skønnes tilstrækkelige til at opnå det formål, som tilsigtes med frihedsberøvelsen. Derimod er det i disse tilfælde ikke fornødent at afvente en udlændings eventuelle overtrædelse af foranstaltninger efter § 34, forinden den pågældende udlænding frihedsberøves.

Såfremt der er iværksat foranstaltninger efter § 34 over for en asylansøger, og denne alligevel udebliver fra samtaler med politiet eller udlændingemyndighederne, vil dette naturligvis kunne medføre, at sagsbehandlingen i asylproceduren bliver forsinket.

Spørgsmål nr. 17:

Hvad er baggrunden for, at sagsbehandlingstiden skal være så lang, når det drejer sig om tidsbegrænset opholdstilladelse til udenlandske forskere, der har fået ansættelse på danske forskningsinstitutioner?

Svar:

Indenrigsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Direktoratet for Udlændinge, der har oplyst, at Direktoratet for Udlændinges generelle sagsbehandlingstid i sager, hvori der ansøges om opholds- og arbejdstilladelse efter udlændingelovens § 9 for tiden andrager 3-5 måneder, hvilket direktoratet har underrettet de danske repræsentationer i udlandet om, således at disse er i stand til at formidle denne oplysning videre til den enkelte ansøger.

Direktoratets generelle sagsbehandlingstid skal ses i lyset af det store antal sager, som direktoratet modtager til behandling, sammenholdt med at det i en større del af sagerne er nødvendigt at indhente yderligere oplysninger og dokumentation, før afgørelse i sagen kan træffes.

Direktoratets sagsbehandlingstid i sager, hvori specialister – herunder forskere – ansøger om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 3, er dog væsentlig lavere end den generelle sagsbehandlingstid for alle ansøgninger om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9.

Direktoratet har oplyst, at der i perioden fra den 1. november 1994 til den 1. maj 1995 er meddelt opholdstilladelse til 336 specialister, der har indgivet førstegangsansøgninger om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 3. Heraf indgav 52 personer ansøgning her i landet, og den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for disse sager androg 69 dage. 284 personer indgav ansøgning i udlandet, og den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for disse sager androg 47 dage.

I den samme periode meddelte direktoratet afslag til 6 specialister, der havde indgivet førstegangsansøgninger om opholdstilladelse efter den nævnte bestemmelse. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for disse personer androg 235 dage, men det skal her bemærkes, at sagsbehandlingstiden for to af personerne var særlig langvarig, idet der tillige blev ansøgt på andre grundlag, hvorfor disse sager krævede yderligere undersøgelser. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for de 4 resterende sager androg 72 dage.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for tilladelser meddelt til specialister efter udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 3, er således væsentlig lavere end direktoratets generelle sagsbehandlingstid, idet sagsbehandlingstiden for specialister for tiden gennemsnitlig andrager mellem 1½ og 2 måneder.

Med henblik på at begrænse sagsbehandlingstiden vedr. ansøgninger fra forskere og studerende har direktoratet aftalt særlige ansøgningsprocedurer med visse uddannelsesinstitutioner.

Direktoratet overvejer for øjeblikket i samarbejde med Rektorkollegiet, hvorledes der kan etableres ansøgningsprocedurer, som kan sikre en endnu hurtigere og smidigere sagsbehandling af ansøgninger om opholdstilladelse til forskere og studerende. En arbejdsgruppe med deltagelse af repræsentanter fra institutioner underlagt Rektorkollegiet, Rektorkollegiets sekretariat og Direktoratet for Udlændinge vil tilstræbe at etablere sådanne procedurer i den nærmeste fremtid, således at procedurerne kan få effekt fra og med starten af det kommende akademiske år.

Indenrigsministeriet kan henholde sig til det af Direktoratet for Udlændinge oplyste.

Det tilføjes, at Indenrigsministeriet herudover overvejer muligheden for en yderligere

smidiggørelse af proceduren i forbindelse med meddelelse af opholdstilladelse til forskere, herunder vedrørende varigheden af sådanne tilladelser, vedrørende eventuelle forlængelser samt vedrørende muligheden for at forberede

ansøgninger om forskningsophold fra forskningsinstitutionens side. Målet hermed er at nedbringe sagsbehandlingstiden mest muligt samt sikre, at Danmark fortsat er et attraktivt land for forskere.

Bilag 2

Et af udvalgets spørgsmål til indenrigsministeren under alm. del og ministerens svar herpå

Spørgsmål 206:

Ministeren bedes fremsende en oversigt over opholdstilladelser m.v., der gør det muligt at sammenligne fra år til år.

Ministeren bedes for årene 1991, 1992, 1993 og 1994 særskilt oplyse, hvor mange opholdstilladelser, der er givet henholdsvis til personer med konventionsstatus, til de factoflygtninge efter § 9, stk. 2, nr. 2, efter § 9, stk. 2, nr. 4, i forbindelse med familiesammenføringer samt af andre grunde.

Ministeren bedes ligeledes for 1991, 1992, 1993 og 1994 oplyse antallet af udsendelser

fordelt på ledsagende, påsete og skønnede udsendelser for de pågældende år.

Såfremt de samlede 1994-tal endnu ikke er til stede bedes tallene oplyst for den tid, tallene er opgjort i øjeblikket.

Svar:

Indenrigsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet udtalelser fra Direktoratet for Udlændinge og Rigspoliti-
chefen, afdeling C.

Indenrigsministeriet kan i den anledning oplyse følgende:

Antallet af meddelte førstegangsopholdstilladelser

Kategori	1991	1992	1993	1994
Konventionsstatus	985	757	645	677
de factostatus	1.472	1.901	1.909	1.317
§ 9,2,2*)	112	15	28	33
§ 9,2,4 tidl.asylans.**)	74	54	129	214
andre***)	4.492	4.210	3.610	4.220
familiesammenføring	8.517	8.091	5.033	6.001
andre grunde:				
§ 9,1,1	119	89	64	94
§ 9,2,1	445	481	599	656
§ 9,2,3	2.395	2.439	2.058	2.124

Noter:

*) Opgørelsen er baseret på en manuel optælling i Indenrigsministeriet. Det bemærkes for så vidt angår faldet i antallet af meddelte tilladelser efter 1991, at en meget stor andel af de i 1988-1991 meddelte tilladelser blev givet til statsløse palæstinensere fra Libanon. Ved lov nr. 144 af 3. marts 1992 blev statsløse palæstinensere fra Libanon meddelt opholdstilladelse på andet grundlag i henhold til denne lov.

**) Kategorien »tidl. asylansøger« omfatter tillige uledsagede, mindreårige børn.

***) Kategorien »andre« omfatter bl.a. studerende, udvidet besøgsophold, missionærer og au pair-ophold.

Rigspoliti-
chefen, afdeling C, har oplyst, at rigspolitiets statistikker over udsendte asylansøgere baserer sig på oplysninger fra Udlændingeregisteret, som blev etableret i 1993. Rigspoliti-
et er således ikke i besiddelse af sikre oplysninger om antallet af udsendelser for årene 1991 og 1992.

Det fremgår af oplysninger fra Udlændingeregisteret og rigspolitiets manuelle statistikker, at der i 1993 udrejste i alt 3.486 personer, som havde været asylansøgere i Danmark. Af disse blev 214 personer ledsaget af politiet. På grund af omlægning af registreringsmetoden i forbindelse med etableringen af Udlændingeregiste-

ret er det ikke muligt i 1993 at opdele antallet af udrejste personer på påsete og skønnede udsendelser i øvrigt.

Det fremgår yderligere, at der i 1994 udrejste

i alt 4.298 asylansøgere. 2.533 personer blev skønnet udrejst, 1.420 personer blev påset udrejst af politiet, og 345 personer blev ledsaget af politiet.

Bilag 3

FORENINGEN AF POLITIMESTRE
I DANMARK

Den 22. marts 1995

Formand:

Politimester H. Langlouis

Indenrigsministeriet
Udlændingeafdelingen
Christiansborg Slotsplads 1
1218 København K.

Ved skrivelse af 13/3 1995 (2.ktr. journ.1994-3701-789) har Indenrigsministeriet anmodet om foreningens bemærkninger til et udkast til forslag om lov om ændring af udlændingeloven.

Foreningen er bekendt med den udtalelse, der er afgivet af Rigspolitichefen, og man er enig i de synspunkter, som Rigspolitichefen er fremkommet med.

Specielt vedrørende lovforslagets § 10 nr. 10 (ny § 46 c) skal foreningen udtale følgende:

Teknisk er der naturligvis intet i vejen for en overførelse til statsamterne af politiets ekspeditionsopgaver i forbindelse med ansøgninger om opholds- og arbejdstilladelser.

Med mindre statsamterne skal oprette filialkontorer i en række større byer, vil der dog være tale om en betydelig serviceforringelse over for udlændingene, der i dag kan indgive deres ansøgninger på omkring 100 politikontorer og politistationer over hele landet.

Befolkningen er i dag vant til og tryk ved at henvende sig til politiet angående en lang række dagligdags ekspeditioner, f.eks. pasudstedelse, kørekort, indregistrering af motorkøretøjer, våbentilladelser, transporttilladelser, udstedelse af næringsbreve, spiritusbevillinger, lejlighedstilladelser og store dele af udlændingeadministrationen.

Hvis disse opgaver lægges over til andre myndigheder, opstår der let en risiko for, at befolkningen ikke længere ser politiet som et normalt islæt i den almindelige dagligdag, men tværtimod kun som en kontrollerende og straffende myndighed. Dette kan på sigt føre til konfrontationer. Specielt i forhold til udlændinge vil denne polarisering være farlig. Her gælder det tværtimod om i videst muligt om-

fang at skabe tillid mellem udlændinge og politi.

Politiet i dagens og fremtidens Danmark skal være et synligt og tryghedsskabende politi – serviceorienteret og tæt på borgerne.

Varetagelse af civile opgaver kan i høj grad være med til at styrke den tillid mellem befolkningen og politiet, som er af afgørende betydning for løsningen af politiets hovedopgaver.

Ved at overføre ekspeditionsopgaverne fra politiet til statsamterne fratages politiet muligheden for lokalt at opbygge og ajourføre et kendskab til de udlændinge, der opholder sig i kredsen.

Herved modvirkes bl.a. nærhedspolitikanen, som i de senere år har givet sig udslag i udbygningen af distrikts- og nærpolitistationer tæt på borgerne som tryghedsskabende og kriminalitetsforebyggende faktor. Nærpolitiet i vid forstand danner grundstammen i SSP-samarbejdet (Skole – Socialvæsen – Politi), som har til formål at forebygge specielt ungdomskriminalitet. Den forebyggende indsats i storbyområderne rettes mod truede grupper, bl.a. visse indvandrergrupper og 2. generationsgruppen, som generelt har vist sig at have tilpasningsvanskeligheder. I den forbindelse er det vigtigt for politiet at have et indgående kendskab til, hvilke udlændinge og udlændingegrupperinger der er bosat i lokalområderne.

Specielt vedrørende lovforslagets § 1 nr. 13 (ny § 48 stk. 4) skal foreningen anføre:

At kalde overførsel af opgaven med at afhøre asylansøgere fra politiet til Direktoratet for Udlændinge »civilisering af afhøringsopgaven i asylsager« forekommer meget uheldigt. Ubefæstede sjæle kunne let fristes til den modsætnings slutning, at politiet ikke optræder civili-

seret over for udlændinge under varetagelse af denne opgave.

Tværtimod taler alle saglige grunde for at bevare opgaven hos politiet. Herved opretholdes kvaliteten i asylafhøringerne og effektiviteten i sagsbehandlingen. Foreningen må stærkt anbefale, at side 44-74 i Per Sørensen-udvalgets Delbetænkning III studeres nøje.

Såfremt lovforslaget gennemføres, ligger efter foreningens opfattelse alene politiske/holdningsmæssige/følelsesmæssige hensyn bag.

I så fald ønsker foreningen at påpege, at de

mange ressourcer, som politiet de sidste 12 år uden synderlig kompensation har måttet sætte ind på udlændingeområdet, er taget fra politikredsene, der som følge heraf har måttet nedprioritere andre politimæssige arbejdsområder.

Hvis arbejdsopgaverne lægges væk fra politiet, må disse ressourcer tilbageføres til politikredsene til gavn for den stedlige befolkning, og Folketinget må herefter bevillige Indenrigsministeriet de økonomiske ressourcer, der skal til for at varetage de opgaver, der overføres.

Med venlig hilsen

H. LANGLOUIS

Bilag 4

Et § 20-spørgsmål fra Bruno Jerup (EL) til indenrigsministeren og dennes svar herpå*Spørgsmål nr. S 1599:*

Vil ministeren i forlængelse af svar på spørgsmål nr. S 1319 og den efterfølgende debat i medierne vurdere mulighederne for, at der kan etableres en løsning på problemet med asylansøgerbørns undervisning inden starten af det nye skoleår?

Svar:

En arbejdsgruppe bestående af repræsentanter fra bl.a. Dansk Røde Kors, Dansk Flygtningehjælp, Direktoratet for Udlændinge, Indenrigsministeriet og Undervisningsministeriet vil i nærmeste fremtid undersøge muligheden for at omlægge undervisningen af asylansøgerbørn.

Sigtet med arbejdsgruppen bliver at finde frem til egnede løsningsmodeller for tilrettelæggelsen af undervisningen, således at der både tages højde for, at børnene får den nødvendige uddannelse under deres ophold i Danmark, at børn fra forskellige lande behandles ens, samt at en større gruppe af børnene alene forudsættes at skulle have et kortere varigt ophold i Danmark.

Arbejdsgruppen vil i forbindelse hermed hente inspiration fra erfaringerne med de særlige undervisningsforløb, som der ved bestemmelsen § 5 i lov om midlertidig opholdstilladelse til visse personer fra det tidligere Jugoslavien m.v. blev skabt hjemmel til at tilrettelægge for børn af bosniske krigsflygtninge.

Indenrigsministeriet vil hurtigst muligt herefter tage initiativ til etablering af nye undervisningsprogrammer for asylansøgeres børn.

Bilag 5

**En Østre Landsretskendelse vedr. frihedsberøvelse af udlændinge
(Ugeskrift for Retsvæsen 1995, s. 340)**

Ø.L.K. 23. januar 1995 i kære 16. afd. nr. B-0137-95 (Kjær, Ulla Rubinstein, C. Levy).

Forvaltningsret 296.9 – Retspleje 27.4.

Ikke grundlag for frihedsberøvelse af udlændinge med besøgsvisum med henblik på afvisning.

Udlændinge med gyldige pas og besøgsvisum henvente sig selv til politiet. De forventedes afvist efter »åbenbart grundløs« procedure. Uanset at visum var opnået under urigtige forudsætninger, var der ikke grundlag for frihedsberøvelse, jf. udlændingelovens § 36. Der var ikke anledning til at antage, at de ikke var villige til at udrejse, hvis asylansøgningen blev afslået.

I *Hillerød Kriminalrets retsbog for 13. januar 1995* anføres:

For Rigspolitechefen mødte vicekriminalkommissær Preben Ravnsbæk.

Som rumænsk tolk fungerede T.

Kl. 11.35 blev udlændingene fremstillet og oplyste at være født henholdsvis den 31. oktober 1973 og den 20. juni 1975.

Som advokat blev beskikket advokat Torben Erthøll, der var til stede.

Udlændingene og tolken forstod hinanden sprogligt.

Vicekriminalkommissæren redegjorde for sagen og oplyste, at udlændingene har været tilbageholdt af politiet siden den 11. januar 1995 kl. 14.00, samt at sagen er udtaget til »åbenbart grundløs« procedure om afvisning. Udlændingenes samtale med Dansk Flygtningehjælp påtænkes gennemført i løbet af få dage, og udlændingene kan udsendes straks, såfremt flygtningehjælpen tiltræder, at udlændingene ikke skal have adgang til at klage til Flygtningenævnet. Frihedsberøvelsen begæres herefter i medfør af udlændingelovens § 36 med henblik på at sikre muligheden for effektivering af den forventede afvisning, hvorved henvises til udlændingelovens § 30, stk. 1 og 2.

Det oplystes endvidere, at udlændingene indrejste i Danmark på besøgsvisum udstedt for 14 dage siden, idet de pågældende ville besøge en onkel bosiddende i Danmark. De rettede dog i stedet direkte henvendelse til Sandholmlejren, hvor de begge søgte asyl.

Udlændingene bekræftede oplysningen om tidspunktet for tilbageholdelsen og vedstod deres forklaring til politirapport.

Vicekriminalkommissæren påstod frihedsberøvelsen kendt lovlig og anmodede om, at frihedsberøvelsen opretholdtes indtil den 26. januar 1995.

Udlændingene fil lejlighed til at tale med deres advokat i enrum.

Den beskikkede advokat protesterede mod fortsat frihedsberøvelse, idet der henvises til, at udlændingene opholder sig lovligt i landet, da de er i besiddelse af visum.

Der afsagdes sålydende

kendelse:

Udlændingene har selv rettet henvendelse til politivagten i Sandholmlejren. Deres identitet er fastlagt, idet de begge er i besiddelse af gyldige nationalitetspas og gyldigt besøgsvisum. Det forhold, at udlændingene har søgt og fået visum under urigtige forudsætninger, og sagens øvrige konkrete omstændigheder, giver ikke tilstrækkeligt grundlag for at antage, at de i udlændingelovens § 34 nævnte foranstaltninger ikke er tilstrækkelige til at sikre muligheden for afvisning eller for udvisning som omhandlet i § 36. Som følge af det anførte

bestemmes:

Rigspolitechefens frihedsberøvelse af udlændingene A og B ophæves.

Østre Landsrets kendelse.

Rigspolitechefen, Afd. E, har påkæret kendelse afsagt den 13. januar 1995 af Hillerød Kriminalret ---, hvorved det er bestemt, at frihedsberøvelsen for A og B ophæves.

Den beskikkede advokat og Rigspolitichefen har indgivet kæreskrifter, senest den 18. januar 1995.

Det af Rigspolitichefen, Afd. E, i kæreskiftet anførte om risiko for kriminalitet eller uro i asylcentret kan ikke i sig selv begrunde frihedsberøvelse efter udlændingelovens § 36.

Der er ikke i sagen oplyst noget, der giver anledning til at antage, at udlændingene ikke vil være villige til at udrejse af landet igen, hvis deres asylansøgning afslås.

Landsretten tiltræder derfor af de af kriminalretten anførte grunde, at frihedsberøvelsen er ophævet.